

AVIZ
referitor la propunerea legislativă privind Codul electoral

Analizând propunerea legislativă privind Codul electoral, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP 164 din 21.04.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare adoptarea Codului electoral, act normativ unitar pentru alegerile locale, parlamentare și prezidențiale, propunându-se spre abrogare Legea privind alegerile locale nr.70/1991, Legea pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului nr.68/1992 și Legea pentru alegerea Președintelui României nr.69/1992.

Semnalăm însă, că aceste acte normative au fost deja abrogate prin Legea nr.67/2004, Legea nr.373/2004 și, respectiv, Legea nr.370/2004, astfel că norma de abrogare trebuie reformulată.

Prin obiectul și conținutul său, inițiativa legislativă face parte, potrivit art.73 alin.(3) lit.a) din Constituție, din categoria legilor organice.

În aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

Semnalăm că în anul 2003 Consiliul Legislativ a primit spre avizare o propunere legislativă cu obiect similar de reglementare

pentru care s-a emis avizul nr.737/20.05.2003, propunere care însă a fost retrasă de inițiatori.

2. În ceea ce privește stabilirea sistemului de scrutin folosit, a normei de reprezentare, a numărului de deputați și de senatori, a zilei și orelor destinate exercitării dreptului de vot și a altor probleme care privesc desfășurarea campaniei electorale, acestea reprezintă, în esență, opțiuni politice și de oportunitate, asupra cărora Consiliul Legislativ nu are abilitatea de a se pronunța.

3. Semnalăm că în proiect sunt folosite unele noțiuni care ar putea crea confuzii în interpretare și aplicare.

Spre exemplu, în mod incorect este folosită sintagma „secretarul Consiliului local” (art.52 alin.(1)), în loc de secretarul comunei sau al orașului, după caz, precum și expresia „candidaturile pentru **posturile** de primari” (Capitolul 12 Secțiunea 1), în loc de „candidaturile pentru primari”.

În alte situații, unele noțiuni utilizate sunt improprii stilului normativ, cum este aceea de „onorabilitate” utilizată în cuprinsul art.17 alin.(2).

Tot sub acest aspect, semnalăm că în cuprinsul proiectului (**art.12 alin.(1) și (2), art.13 alin.(6), art.15 alin.(1), (2), (5) și (6), 22 lit.q), 32 alin.(13)**), în loc de sintagmele „organizațiile minorităților naționale”, „organizații ale minorităților naționale” și „organizație a unei minorități naționale” trebuia folosită expresia „**organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale**”, consacrată de art.62 alin.(2) din Constituția României, republicată.

4. Pe planul structurii proiectului de lege, este de menționat faptul că marcarea capitolelor trebuie făcută cu cifre romane, iar unele secțiuni, cum este Secțiunea a 3-a a Capitolului II, și chiar capitole (Capitolul 3), sunt alcătuite doar dintr-un singur articol.

5. Semnalăm că norma din cuprinsul **art.20 alin.(2)** referitoare la salarizare nu este corectă, întrucât cele două anexe ale Legii nr.154/1998 nu mai sunt în vigoare, textul urmând să facă referire la noile reglementări în domeniu.

6. Referitor la listele electorale, reglementate la **art.46-53**, semnalăm că textele nu precizează, în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale, dacă în listele electorale suplimentare se înscriu și persoanele cu domiciliul în altă circumscripție electorală, norma de la art.50 alin.(2) reglementând înscrierea în aceste liste numai a

persoanelor **care domiciliază în circumscripția electorală respectivă**, dacă au fost omise din liste.

Totodată, proiectul nu cuprinde nici o dispoziție referitoare la militarii în termen, la elevii și studenții plecați la studii în alte localități, adică în alte circumscripții electorale decât cele de domiciliu.

7. La art.63 alin.(6) nu se înțelege rațiunea pentru care norma **exceptează** candidații pentru consiliile locale de la obligația de a declara apartenența sau neapartenența la fosta securitate ca poliție politică, norma nefiind corelată cu dispozițiile art.2 lit.e) și art.3 alin.(1) din Legea nr.187/1999.

8. Sugerăm inițiatorului revederea soluțiilor privitoare la desfășurarea „**alegerilor prin corespondență**”, reglementate la **art.106-109** din proiect, având în vedere, că prin această modalitate se aduce atingere cerinței constituționale a **secretului votului**.

Proiectul nu prevede nici modalitățile de verificare dacă votul exprimat aparține **numai** cetățenilor înscriși în listele electorale permanente ale localităților unde au avut ultimul domiciliu, având în vedere că pentru înscrierea pe listele electorale a acestor persoane, sunt implicate doar Autoritatea Electorală Permanentă și autoritățile locale respective.

În plus, potrivit art.47 alin.(5), listele electorale permanente se întocmesc în 3 exemplare, dintre care unul se păstrează „de secretarul consiliului local, unul de judecătoria în a cărei rază teritorială se află localitatea pentru care au fost întocmite și unul de Autoritatea Electorală Permanentă”, în timp ce, potrivit art.108 alin.(2), buletinele de vot ale acestor persoane sunt primite de **biroul electoral județean**.

În aceeași ordine de idei, semnalăm că deși potrivit art.108 alin.(2) birourile electorale județene sunt cele care primesc plicurile cu conținutul buletinelor de vot, norma din cuprinsul **art.125 alin.(2)**, referitoare la cuprinsul procesului-verbal întocmit de biroul electoral județean nu menționează cum anume se evidențiază **aceste** voturi a căror centralizare urmează să se realizeze la nivelul circumscripției electorale (regiune).

Semnalăm, totodată, că termenul de “45 zile înaintea alegerilor”, prevăzut la art.**107**, nu este corelat cu termenul de la art.72 alin.(5), la care se adaugă și termenele prevăzute la art.76 alin.(1), (2), (5) și (6)), privitoare la depunerea candidaturilor și rămânerea definitivă a

acestora, astfel încât la termenul prevăzut de art.107 candidaturile încă nu au rămas definitive.

În plus, trebuie avut în vedere faptul că după rămânerea definitivă a candidaturilor, urmează imprimarea buletinelor de vot care, potrivit art.85 alin.(2), se face “cu cel puțin **10 zile înainte de data alegerilor**”. Rezultă că abia după imprimarea buletinelor de vot acestea ar putea fi trimise de Autoritatea Electorală Permanentă celor care urmează să voteze prin corespondență.

Considerăm că și soluția prevăzută la **art.108 alin.(1), teza a doua**, referitoare la plata taxelor poștale pentru trimiterea prin corespondență a buletinelor de vot de către alegătorii români din alte țări este nefuncțională, deoarece autoritățile poștale din țările respective nu vor presta asemenea servicii **pe credit**, în lipsa unei convenții în acest sens între statele respective și România.

9. Norma prevăzută la **art.111 alin.(7)**, potrivit căreia urnele se deschid pe rând “după ce se efectuează numărătoarea buletinelor de vot și se consemnează rezultatele în procesul-verbal de la urna anterioară”, trebuie reanalizată și corelată cu dispozițiile art.112 alin.(1), conform cărora pentru fiecare tip de alegeri se va încheia **câte un proces-verbal**. Or, cum acest proces-verbal cuprinde, potrivit alin.(2) al aceluiași articol, datele finale ale votului exprimat, rezultă că datele “intermediare” obținute prin deschiderea pe rând a urnelor nu pot fi cuprinse în acest proces-verbal.

10. Având în vedere că proiectul se dorește a fi un act unitar, care să reglementeze toate tipurile de alegeri, sugerăm ca în cuprinsul Secțiunii a III-a a Capitolului XVIII să fie reglementate și **situațiile speciale** care, ipotetic, pot apărea în procedura electorală, cum sunt:

- situația în care doi candidați au același număr de voturi;
- situația în care pe poziția a doua se situează doi candidați cu același număr de voturi;
- situația în care, în al doilea tur de scrutin, unul din cei doi candidați se retrage sau decedează.

11. Norma din partea introductivă a **art.140**, potrivit căreia faptele constituie contravenții “dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni” este în dezacord cu definiția dată contravenției în Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, care prevede că fapta descrisă drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu

sanctiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând să schimbe, prin interpretare, caracterizarea ei juridică.

Tocmai pentru a elimina orice confuzii între contravenții și infracțiuni prin ordonanța menționată a fost omisă din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii, iar prin Legea nr.180/2002 de aprobare a ordonanței s-a introdus precizarea de principiu conform căreia “legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală”. Prin urmare, propunem eliminarea din text a sintagmei sus-menționate.

La **art.140 lit.q)** descrierea faptei contravenționale este imprecisă și se suprapune în parte cu fapta descrisă la **lit.m)** care reia descrierea faptei din art.27 alin.(1) lit.b) din Legea nr.43/2003 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

Fapta descrisă la **lit.r)** din același text este prevăzută într-o redactare mai bună în **art.27 lit.f)** din Legea nr.43/2003, raportul financiar putând fi depus și la mai puțin de o lună, dacă data este în **termenul** prevăzut de lege.

Contravenția de la **lit.s)** nu prezintă deosebiri semnificative, de fond, față de cea descrisă la **lit.t)**. Sugerăm revederea textelor.

La **lit.u)**, fapta este mai exact descrisă în **art.29** din Legea nr.43/2003, textul făcând o precizare importantă privind sancțiunea amenzii aplicabile, precizare care nu se regăsește în proiect.

Deși proiectul face referirea la Legea nr.43/2003 nu se corelează cu acesta în ceea ce privește organul competent să controleze finanțarea.

În măsura în care proiectul preia contravenții din Legea nr.43/2003, este necesar ca textele corespunzătoare din lege să fie propuse spre abrogare pentru a nu se crea reglementări paralele.

12. Referitor la **art.141**, semnalăm că sancționarea unui grup de contravenții **cu închisoare contravențională** (alternativ cu amenda) este contrară regimului juridic al contravențiilor, modificat prin Ordonanța de urgență nr.108/2003, aprobată prin Legea nr.28/2004, prin care închisoarea contravențională **a fost desființată** și înlocuită cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității. Pe cale de consecință și în lumina noii reglementări, urmează să fie revăzut și **alin.(4) al art.146**, prin indicarea tuturor contravențiilor care în art.141 erau prevăzute cu sancțiunea închisorii contravenționale și fără

evocarea în text a dispozițiilor Legii nr.61/1991, procedura aplicării noii sancțiuni de către instanță fiind reglementată în prezent în cadrul regimului juridic al contravențiilor.

13. Referitor la **art.146 alin.(2)**, dacă textul a selectat anumite contravenții pentru care agentul constatator este abilitat să aplice amenda, reglementarea trebuie complinită cu procedura aplicării sancțiunii contravenționale în cazul celorlalte contravenții.

Textul de la **alin.(3)**, este incomplet, restrângând aplicabilitatea lui la contravențiile pentru care agentul constatator aplică sancțiunea. Or, prevederile regimului juridic al contravențiilor este aplicabil **tuturor contravențiilor** și procedurilor prevăzute în proiect, motiv pentru care textul nu poate fi alineat al unei reglementări parțiale. Prin urmare, reglementarea trebuie autonomizată într-un **articol final** al răspunderii contravenționale și, în acord cu practica legislativă constantă în materie, ar trebui să fie formulat, astfel:

„Art. ... Contravențiilor prevăzute la art.140 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.18/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

14. În ce privește dispozițiile din **art.155**, considerăm că ele pot lipsi din proiect, atât legea penală, cât și regimul juridic al contravențiilor cuprinzând prevederi în legătură cu confiscarea.

Dacă se dorește ca reglementarea să fie totuși menținută în proiect, este necesar ca textul să fie prevăzut, în mod corespunzător, atât în capitolul privind contravențiile, cât și în capitolul privind infracțiunile.

15. Din punct de vedere al sistematizării normelor din cuprinsul Titlului VI, menționăm următoarele:

a) **Titlul VI.** - Contravenții, infracțiuni și sancțiuni - este necorespunzător. Dacă titlul se referă la contravenții și infracțiuni, este de la sine înțeles că pentru aceste fapte antisociale se prevăd sancțiuni specifice cu care fac corp comun într-o reglementare unitară.

Prin urmare, tratarea sancțiunilor într-un capitol separat este neadecvată, logica juridică impunând tratarea în capitole separate a contravențiilor cu întreaga reglementare a acestora, inclusiv sancțiunile (Capitolul 21) și a infracțiunilor (Capitolul 22) care au fost tratate corect împreună cu pedepsele specifice.

b) Între sancțiunile contravenționale (**art.141**) și constatarea contravențiilor (**art.146**) nu pot fi introduse reglementări care nu au nici o legătură cu materia contravențiilor (art.142, 144 și 145), motiv pentru care acestea trebuie inserate între prevederile proiectului cu care au legătură tematică.

Totodată, **art.143** ar trebui să figureze ca **alin.(2)** la art.141 și nu ca articol distinct.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La **art.2 alin.(2)**, pentru un plus de rigoare în redactare, propunem înlocuirea expresiei „orice cetățean român”, cu expresia „ca și ceilalți cetățeni români”.

2. La **art.3 lit.a)**, întrucât norma are în vedere alegătorii, propunem înlocuirea expresiei „locuitorilor Municipiului București”, cu expresia „**alegătorilor** din municipiul București”.

3. La **art.4**, propunem înlocuirea expresiei „exprimă votul” prin expresia „exercită dreptul la vot”, mai potrivită în context.

4. La **art.6 alin.(2)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei „pe acesta să participe sau să nu participe la alegeri”, cu sintagma „să-și exercite sau să nu-și exercite dreptul de vot”.

5. La **art.7**, propunem înlocuirea expresiei de debut „Orice tip de alegere”, prin cuvântul „Alegerile”, mai adecvat în context.

6. La **art.8 alin.(2)**, propunem înlocuirea expresiei de debut „Anunțarea publică”, cu expresia consacrată „aducerea la cunoștință publică” și a expresiei „Hotărârii de Guvern”, cu sintagma „Hotărârii Guvernului”.

7. La **titlul Secțiunii 1 a Cap.II**, este necesar să se introducă cuvântul „membrilor” înaintea expresiei „consiliilor județene”.

8. La **art.10 alin.(2)** teza a doua, pentru rigoarea normativă a textului și uniformitate în reglementare, propunem înlocuirea sintagmei „mai mult de 50% din voturile”, cu expresia „majoritatea voturilor”.

La teza a treia, este necesar ca norma să aibă în vedere și sectoarele municipiului București.

La **alin.(4)**, propunem eliminarea expresiei „în acest caz”, întrucât nu este necesară.

9. Pentru indicarea corectă a articolului din Constituția României, republicată, textul **art.11 alin.(1)** trebuie să se facă trimitere la **art.40 alin.(3)**, nu la art.37 alin.(3).

Totodată, la **alin.(3)** este necesar să se introducă cuvântul „municipiul” înaintea cuvântului „București”.

10. La **art.12 alin.(1)**, pentru un spor de rigoare normativă, este necesar ca textul să aibă în vedere și „alianțele electorale”, iar expresia „organizațiile minorităților naționale” să fie redată, sub forma „organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, legal constituite”.

Propunerile sunt valabile pentru tot cuprinsul proiectului, acolo unde este cazul.

La **alin.(3)**, cuvântul “înglobează” propunem să fie înlocuit prin “cuprinde”, mai potrivit în context.

11. La **art.13 alin.(3)**, pentru un plus de rigoare normativă este necesar să se introducă în finalul textului, expresia “de locuitori”.

La **alin.(4)**, este necesar ca prima teză să fie reformulată pentru a exprima mai clar intenția inițiatorilor.

12. **Titlul Secțiunii a 3-a a Capitolului II și art.14**, trebuie să se refere la Președintele **României**.

13. La **titlul Capitolului 3**, pentru un spor de rigoare normativă și având în vedere conținutul art.15, propunem înlocuirea cuvântului “Participanții” prin cuvântul “Candidații”, întrucât participanți la alegeri sunt și alegătorii.

Totodată, semnalăm că acest capitol este constituit doar dintr-un singur articol, contrar cerințelor normelor de tehnică legislativă.

14. La **art.15**, din redactarea actuală nu rezultă cu claritate dacă alianțele electorale se pot înființa și la nivel central, lăsându-se impresia că acestea se realizează numai până la nivelul organizațiilor politice județene.

La **alin.(1)**, propunem eliminarea expresiei „În competiția electorală”, textul urmând să debuteze cu expresia „Pentru alegerile locale”. Propunerea este valabilă și pentru **alin.(6)**.

La **alin.(2)**, pentru uniformitate în redactare, este necesar ca textul să se refere, mai întâi, la consiliul local și apoi la primar. Totodată, teza a doua trebuie să se aibă în vedere și sectoarele municipiului București.

15. La **art.16 alin.(1) - (3)**, referitoare la înființarea Autorității Electorale Permanente, semnalăm că aceasta a fost deja înființată prin Legea nr.373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și în prezent funcționează.

Totodată, semnalăm că din punct de vedere al sistematizării normelor, acestea ar fi trebuit să se regăsească în cadrul Capitolului V intitulat „Autoritatea Electorală Permanentă”.

La **alin.(7)**, pentru rigoare normativă, propunem înlocuirea cuvântului „candidații”, cu expresia „candidații în alegeri”.

16. La **art.17 alin.(3) lit.a)**, redactarea nu este precisă, întrucât nu definește ce se înțelege prin sintagma “organizații care sprijină un partid politic” și nici cine urmează să constate în mod obiectiv situația respectivă. Sugerăm eliminarea ultimei părți a textului de la lit.a).

Prevederile înscrise la **alin.(4) și (6)** nu sunt corelate, întrucât în primul alineat se prevede că membrii autorității sunt numiți pentru o perioadă de 6 ani, pentru ca la alin.(6) să se menționeze că după o perioadă de 2 ani de la numirea primilor membri ai autorității să se facă reînnoirea mandatelor **anual**. Observația este valabilă și pentru **art.18 alin.(2) și (4)**.

Totodată, la **alin.(4)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, enumerările trebuie marcate prin literele mici ale alfabetului, nu prin liniuțe.

17. La **art.18 alin.(2)**, norma se referă în mod greșit la „Curtea Supremă de Justiție”, în loc de „Înalta Curte de Casație și Justiție”, astfel cum este consacrată de Constituția revizuită și republicată. Observația este valabilă pentru tot cuprinsul proiectului pentru normele care fac referire la instanța supremă.

Totodată, pentru rigoare normativă, ar fi necesar să se precizeze dacă numirea reprezentanților se face din rândul membrilor care compun cele trei autorități sau din aparatul de specialitate al acestora.

18. La **art.20 alin.(1)**, norma ar trebui să se refere la cele „8 regiuni de dezvoltare” în care este organizat (**nu împărțit**) teritoriul țării.

19. Pentru uniformitate în redactarea art.22, este necesar ca textul propus la lit.a) să debuteze cu sintagma „pregătește, în colaborarea cu autoritățile administrației publice locale ...”.

20. La **art.26 alin.(5)**, pentru o mai bună redactare, propunem înlocuirea expresiei „în mod corespunzător cu prevederile”, prin cuvântul „potrivit”.

21. La **art.27 alin.(1)**, propunem inserarea în finalul părții introductive, a cuvântului „principale”.

La **lit.a)**, este necesar ca textul să fie revăzut pentru a se evita paralelismele cu atribuțiile Autorității Electorale Permanente (art.24).

22. La **art.28**, pentru a se preciza o dată certă, propunem înlocuirea expresiei „după publicarea”, cu expresia „pe data publicării”.

23. La **art.29 alin.(1)**, rândul 2 este necesar ca textul să se refere la sectorul municipiului București.

24. La **art.30**, pentru ca textul să cuprindă o reglementare completă, este necesar să se prevadă și cine face numerotarea circumscripțiilor electorale în cadrul fiecărui județ. În acest sens propunem înlocuirea expresiei “Numărul fiecărei circumscripții electorale”, din debutul textului, cu sintagma “Stabilirea numărului fiecărei circumscripții electorale în cadrul județului și al municipiului București se face prin ordin al prefectului și se aduce ...”.

25. La **art.31**, pentru ca norma să fie completă, este necesar să se aibă în vedere și sectoarele municipiului București. Observația este valabilă și pentru **art.32 alin.(1)-(3)**, unele textele trebuie să se refere la sectoarele municipiului București, nu la „subdiviziuni administrativ-teritoriale” ale municipiilor.

Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, la **alin.(5)**, cuvântul “alineatul” trebuie înlocuit cu abrevierea “alin.”. Observația este valabilă și pentru **art.127 alin.(2) și (3) și art.146 alin.(3)**.

La **alin.(6)**, propunem eliminarea expresiei „conform legii”, care nu este necesară. Observație valabilă și pentru **art.33 lit.f)**.

La **alin.(10)**, propunem eliminarea expresiei „constituit potrivit alineatelor precedente”, întrucât nu este necesară.

26. Pentru uniformitate în redactarea **art.33**, textul de la **lit.i)** trebuie să debuteze cu expresia “totalizează voturile exprimate”, urmând să fie eliminată sintagma “biroul electoral de circumscripție comunală, orășenească și municipală”, partea introductivă a articolului precizând care anume birouri electorale sunt avute în vedere.

Totodată, la **lit.k)**, textul trebuie să debuteze prin cuvântul “înaintează”, la **lit.l)**, prin expresia “transmite în termen de ...”, iar la **lit.p)**, prin cuvântul “comunică”.

Această ultimă observație este valabilă și pentru **art.36 lit.e)**, **art.39 lit.c)** și **art.41 lit.g)**, unde textele trebuie să debuteze, de asemenea, prin cuvântul “comunică”.

27. La **alin.(3) al art.35**, propunem înlocuirea sintagmei „se va face aplicând în mod corespunzător prevederile de la ...”, cu expresia „se face potrivit prevederilor ...”.

28. La **art.36 lit.d)**, este necesar ca textul să fie completat cu organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale participante la alegeri, întrucât acestea au fost omise.

29. Întrucât **art.37 alin.(1)** cuprinde o enumerare, este necesar ca textele să fie marcate cu **lit.a)** și **b)**, iar trimiterea la regiuni să se facă sub forma “regiunile prevăzute la **art.12**”, nu la **art.13**, cum greșit s-a reținut în proiect.

Referitor la termenul de 120 de zile prevăzut la **alin.(2)**, acesta trebuie să se calculeze de la data **intrării în vigoare** a prezentei legi, nu de la data publicării ei.

Totodată, sugerăm revederea soluției prevăzută la **alin.(2)** referitoare la colegiile uninominale, întrucât anexa unei legi trebuie „aprobată” de Parlament, nu „validată”, cum se prevede, iar adoptarea ei ulterioară echivalează cu o completare a legii.

La **alin.(3)**, sugerăm revederea prevederilor de la **lit.b)** și **c)**, în interdependența lor, întrucât par a conține soluții contradictorii.

Considerăm că norma de la **alin.(3)** ar trebui să precizeze cum se face delimitarea colegiilor uninominale în cazul municipiului București, care este organizat pe sectare, fiecare sector având un număr mare de locuitori, care depășește norma de reprezentare.

30. La **art.39 lit.c)**, propunem eliminarea expresiei „care funcționează la nivelul județelor”, întrucât nu este necesară.

31. La **art.40 alin.(4)**, pentru o mai bună redactare, propunem înlocuirea sintagmei „aplicând în mod corespunzător prevederile de la”, cu expresia „potrivit prevederilor”. Această propunere este valabilă, în mod corespunzător și pentru **art.42 alin.(11)**.

32. La **art.42 alin.(2)**, pentru rigoare normativă, propunem introducerea expresiei „după caz”, înaintea expresiei „în Municipiul București”.

Totodată, textul trebuie să debuteze cu sintagma “Desemnarea juriștilor se face”, iar la **alin.(3)** cuvântul “precedent” trebuie înlocuit cu cifra “(2)”, fiind vorba despre “alin.(2)”.

Observația este valabilă și pentru **alin.(8)** al aceluiași articol, unde cuvântul “precedente” trebuie înlocuit cu alineatele avute în vedere de inițiator.

Înlocuirea cuvântului “precedent” cu trimiterea la alin.(1) este necesară și la **art.126 alin.(2)**.

33. Din considerente gramaticale, la **art.43 lit.b)** și **c)**, cuvântul “primește” din debutul textelor trebuie înlocuit cu “primesc”, fiind vorba despre birourile electorale ale secțiilor de votare.

Totodată, la **lit.j)**, textul propus trebuie să debuteze prin cuvântul “eliberează”.

34. La **art.47 alin.(5)**, în concordanță cu prevederile Legii administrației publice locale nr.215/2001, este necesară înlocuirea expresiei „secretarul consiliului local”, cu expresia „secretarul comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București”.

35. Deși **art.54 alin.(2)**, face trimitere la anexa 3, referitoare la modelul cărții de alegător, aceasta nu însoțește propunerea legislativă.

36. La **art.60 alin.(1)**, textul ar trebui să se refere la sectoarele municipiului București și la municipiul București, observație valabilă și pentru **alin.(5)**.

37. Titlul Secțiunii 1 a Capitolului XII, trebuie să se refere la „funcția” de primar, nu la „posturile” de primari. Această observație este valabilă și pentru celelalte situații în care mai este folosită această noțiune.

38. Deoarece Legea nr.215/2001 a suferit ulterior publicării și completări, la **art.61** se impune ca textul să se refere la „modificările și completările ulterioare”.

39. La art.70 alin.(4), textul are în vedere, în mod greșit, două căi de atac, “respectiv contestația și cererea de recurs”, în acest text fiind vorba doar de “contestație”.

La **alin.(5)**, pentru rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei „care a emis-o”, cu expresia „care a pronunțat-o”.

40. La **art.72 alin.(2)**, este necesar să se definească mai clar ce este „lista preordonată de supleanți”.

Semnalăm că norma de la **alin.(14)** nu are legătură cu celelalte norme din cuprinsul articolului, având un alt obiect.

41. La **art.73 alin.(1)**, trimiterea la art.35 din Constituție este greșită, textul urmând să facă trimitere la **art.37**. Observația este valabilă și pentru **art.79**.

Totodată, în finalul **alin.(2)** textul trebuie să se refere la „conducătorii serviciilor publice **deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte autorități ale administrației publice centrale de specialitate**”.

42. La **art.77**, semnalăm că trimiterea la “**art.78 alin.(1), (2), (5) și (6)**” este greșită, fiind, de fapt, vorba de “**art.76 alin.(1), (2), (5) și (6)**”.

43. La **art.78 alin.(2) lit.d)** teza finală, semnalăm că expresia „a colectat semnăturile” nu este adecvată în context, fiind necesară înlocuirea ei cu alta care să exprime mai clar intenția inițiatorilor.

44. La **art.80 alin.(5)**, rândul 1 marcarea alineatelor trebuie făcută prin scrierea cifrelor între paranteze. Observația este valabilă și pentru situația prevăzută la art.83 alin.(7) rândul 4.

45. Din considerente gramaticale, la **art.81** expresia “se va face” trebuie înlocuită cu expresia “se fac”, fiind vorba atât despre tipărirea buletinelor de vot, cât și despre realizarea ștampilelor.

Totodată, semnalăm că **anexa nr.4**, la care se face trimitere, nu este numerotată și nu se referă decât la modelul buletinului de vot pentru Camera Deputaților și Senatului.

46. La **art.91 alin.(5)**, semnalăm că textul se referă impropriu la „lista de candidați”, deși se au în vedere alegerile parlamentare care, potrivit proiectului, se bazează pe scrutinul uninominal.

47. La **art.94 alin.(2)**, textul trebuie să precizeze că este vorba despre președintele **biroului electoral al secției de votare**.

48. La **art.95 alin.(1)**, propunem eliminarea cuvântului „oficial”, din expresia „oficial acreditate”, întrucât nu este necesar, iar la **alin.(2)**, pentru un plus de precizie normativă, propunem ca partea finală să fie reformulată astfel: „aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a buletinelor de vot”.

49. La **art.98 alin.(1)**, pentru rigoare normativă, propunem reformularea părții de debut, astfel:

„Art.98, - (1) Alegătorii își pot exercita dreptul de vot ...”.

La **alin.(4)**, expresia corectă este “listele electorale **permanente**”.

50. Semnalăm că norma propusă la **art.100** este lipsită de precizie normativă, sub mai multe aspecte. Astfel, aceasta nu are în vedere și alegerile prezidențiale, nu precizează expres la care președinți se referă, iar condiția domiciliului atât în raport cu circumscripția electorală, cât și cu colegiul uninominal este confuză. De aceea, este necesară reformularea ei, pentru a exprima mai clar intenția inițiatorilor.

51. La **art.104 alin.(2)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei „menționați la alineatul anterior”, cu expresia „prevăzuți la alin.(1)”.

52. La **art.111 alin.(4)**, pentru o redactare adecvată, propunem ca partea de debut să fie reformulată, astfel:

„(4) Se stabilește numărul alegătorilor din ...”.

La **alin.(5)**, din aceleași considerente, expresia „se adună” trebuie înlocuită cu expresia „se totalizează”.

La **alin.(6)**, este necesar ca textul să fie reformulat întrucât din actuala redactare nu se înțelege explicit ce se dorește a se reglementa.

53. La **art.113**, semnalăm că norma nu este completă, motiv pentru care este necesar ca după **alin.(1)** să se introducă o nouă dispoziție care să precizeze unde anume se adresează întâmpinările și cine le rezolvă, așa cum, în **alin.(2)**, se prevede cu privire la contestații. Menționăm că, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, asupra întâmpinărilor formulate hotărâște biroul electoral al secției de votare, iar contestațiile se înaintează biroului electoral de circumscripție.

54. La **art.118**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei “în termen de două săptămâni”, cu expresia “la două săptămâni de la primul tur”.

55. Deoarece proiectul cuprinde două articole marcate ca „Art.120” este necesar ca cel de al doilea să fie numerotat ca „Art.121”. Pe cale de consecință, celelalte articole ale proiectului vor fi renumerotate.

Referitor la primul **art.120**, în finalul **alin.(4)**, norma trebuie să aibă în vedere pe primarul general „al municipiului București”, nu „al Capitalei”, cum se prevede în text. Observația este valabilă și pentru **alin.(7)**.

56. La **art.125 alin.(1)**, semnalăm că expresia „candidații săi” este improprie, iar la **alin.(2)**, expresia „menționat la alineatul anterior” trebuie înlocuită cu expresia „prevăzut la alin.1”.

57. Pentru uniformitate în cuprinsul proiectului de lege, la **art.128 alin.(3)**, propunem înlocuirea sintagmei „mai mult de jumătate din voturile” prin expresia „majoritatea voturilor”, iar la **alin.(4)**, înlocuirea expresiei „alineatul precedent” cu expresia „alin.(3)”.

58. Pentru un spor de rigoare în redactare, la **art.129** propunem înlocuirea sintagmei „se epuizează toți candidații săi” cu expresia „se epuizează numărul tuturor candidaților”, și a cuvântului „menționată”, prin cuvântul „prevăzută”, această ultimă observație fiind valabilă și pentru **art.130 și 131 alin.(1)**.

59. Norma de la **art.135 alin.(1)**, nu este corelată cu dispozițiile art.7 din proiect, potrivit cărora “**orice tip** de alegere se desfășoară ... numai sâmbăta”, motiv pentru care propunem înlocuirea expresiei “în a treia **duminică**”, cu expresia “în a treia **sâmbătă**”.

60. La **art.138 și 139 alin.(4)**, pentru conformitate cu textul Constituției, republicată, trimiterile la textele constituționale trebuie făcute la „art.63 alin.(3), respectiv „art.63 alin.(1)”.

61. La **art.140 lit.r)**, în loc de „după o lună” ar trebui scris „în termen de o lună”.

La **lit.s)**, întrucât ulterior publicării, Legea nr.43/2003 a suferit modificări, se impune introducerea sintagmei „cu modificările ulterioare” după titlul legii.

62. La **art.141**, precizarea „lei” trebuie introdusă și după prevederea limitelor minime ale amenzilor prevăzute.

63. La **art.152 alin.(1)**, expresia „care să altereze” ar trebui înlocuită cu expresia „**care alterează**”. Posibilitatea producerii unei alterări, chiar dacă aceasta n-a avut loc, este evocată în **alin.(3)** prin sancționarea tentativei.

La **art.152 alin.(2)**, din considerente gramaticale, cuvântul „aceiași” trebuie înlocuit prin cuvântul „**aceeași**”, iar la **alin.(3)** menționăm că este suficientă sintagma „**Tentativa se pedepsește**”.

64. Norma prevăzută la **art.156**, referitoare la intrarea în vigoare a legii “în termen de 6 luni de la **data** publicării” nu este corectă, deoarece aceasta exprimă **un interval de timp și nu o dată certă**. Propunem de aceea ca textul să precizeze că legea intră în vigoare **la 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial**.

În ceea ce privește excepția, semnalăm că pentru respectivele articole intrarea în vigoare trebuie să se facă în concordanță cu dispozițiile art.78 din Constituție, potrivit cărora intrarea în vigoare a legii are loc „la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei”. Propunem următoarea redactare:

„Art.156. - Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, cu excepția art.17-21, care vor intra în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi”.

65. La art.159 așa cum am arătat, norma se referă în mod greșit la abrogarea Legii nr.70/1991 cu privire la alegerile locale, a Legii nr.68/1992 cu privire la alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și la Legea nr.69/1992 cu privire la alegerea Președintelui României, deoarece toate aceste legi au fost deja abrogate în anul 2004 și adoptate noi reglementări în materie. Ca atare, abrogarea trebuie să aibă în vedere noile acte normative, respectiv Legea nr.67/2004, Legea nr.373/2000 și Legea nr.370/2004, cu toate elementele de identificare a acestora.

66. La Anexa 1, în coloana a doua, propunem să se înlocuiască sintagma „Unitățile administrativ-teritoriale, prin cuvântul „Județele”, întrucât numai acestea sunt avute în vedere, nu și celelalte unități administrativ-teritoriale, iar cuvântul „intră” să se înlocuiască cu expresia „fac parte din”.

67. La anexa 2, propunem eliminarea din titlu a expresiei „așa cum rezultă în urma aplicării prevederilor de la articolul 13”, întrucât nu este necesară.

68. Semnalăm că în anexe nu este redat și modelul buletinului de vot pentru alegerea Președintelui României și nici cele ale buletinelor de vot pentru alegerea autorităților administrației publice locale - consilii locale, primari, consilii județene, inclusiv pentru autoritățile administrației publice organizate la sectoarele municipiului București și la nivelul municipiului București.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.495/6.05.2005